

• A helyettesítési díj elszámolásából legyen megállapítható, hogy melyik továbbtanuló dolgozót helyettesítették.

• Jutalmat nem lehet a támogatásból finanszírozni.

• Írószerekre, egyéb irodai eszközökre nem fordítható a támogatási összeg.

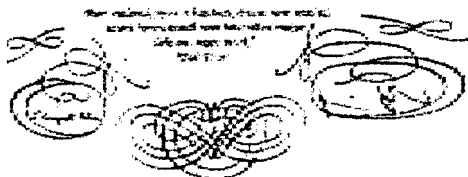
A legutóbbi országos értekezleten megállapodtunk abban, hogy 2003-ban – a program teljes lebonyolításának félidejében – a kiutalt támogatási összegekről és azok felhasználásáról (a beküldött elszámolásokról, illetve az elfogadható számlák összegéről) egyenleget készítünk, és ezt közöljük a fenntartókkal, hogy az esetleges korrigálásokat a program végéig – 2006. december 31-éig – végre tudják hajtani. Ezt az adatbázisunkat on-line módon hozzáférhetővé tesszük partnereink számára, lehetőséget biztosítva ezzel a gyorsabb tájékozódásra. Ennek az adatbázisnak a használatáról részletesen fogjuk tájékoztatni az érdekelteket.

Az előadásokat követő konzultáción ismét szóba került, hogy a normatív támogatás összege nem elegendő a drága továbbképzésekre. Az OSZK személyzeti ügyekkel foglalkozó munkatársa javasolta, hogy a mentesítést 45 éves korra szállítsák le, mert ebben a korban már nehezen szánja el magát valaki a tanulásra. Szóba került a támogatások adómentessége, az ECDL tanfolyamok elszámolhatósága. Több intézmény panaszolta, hogy fenntartója nem továbbítja az igényüket.

Az értekezlet résztvevői megkapták az új tájékoztató füzetet, mely tartalmazza az aktuális tenivalókat és az NKÖM által akkreditált tanfolyamok jegyzékét. Jó hangulatú, hatékony tanácskozás részesei voltunk. (CSE-GL)

Bod Péter Társaság

A Bod Péter Társaság ünnepi üléssel emlékezett meg az Országos Pedagógiai Könyvtár ismételt megnyitásának negyvenötödik évfordulójáról 2003. november 19-én, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum (OPKM) Könyves Kálmán körúti dísztermében.

Közösségünk három szílat fog össze:

• a XVIII. századi tudós, Bod Péter munkásságának megismertetését,

• az olvasásfejlesztést (különösen a tanulással, olvasói igényességgel, etikai kérdésekkel, családi életre való felkészítéssel kapcsolatosan) és

• a könyvtár szak egy szűkebb területét, a könyvtárostanári könyvtárpedagógiai munkáját.

Ezen az ülésen az első és kiemelten a harmadik téma szerepelt.

Dr. Fabiny Tibor előadásában a Bod Péter lexikonában szereplő emblémákat, tüposzokat, jelképeket elemezte kiválóan. Igényes tudományos előadását az is értőn, élvezettel hallgatta, aki a művet nem olvasta.

Ezután a második témára került sor: *Könyvtárostanári pályaképek az 1958 és 1988 közötti három évtizedből* címmel Apai Béláné dr. előadását az alábbiakban közöljük. Dr. Pásztor Emilné előadásában a beérkezett írások részletes elemzését kezdte el, de az idő rövidsége miatt munkájának csak egy részét ismertette.

Őt követte Ugrin Gáborné, aki a könyvtárostanári pálya lényegét fogalmazta meg, majd a nemzetközileg elsőként könyvtárostanári pályát megvalósítóknak nyújtotta át Révész Napsugár grafikusművész emlékérmét.

A szünet után gazdag élményben volt részük a megjelenteknek. Balogh Mihály főigazgató előadásában megrajzolta saját pályaképét, majd megtekintettük a pedagógiai múzeumot. Ezúton köszönjük az OPKM szíves fogadását, valamennyi munkatárs igényes tájékoztatását, segítségét.

Ugrin Gáborné
elnök

Könyvtárostanári pályaképek az 1958 és 1988 közötti három évtizedből

Hivatásomnál fogva a szavak embere vagyok. Előadásom alap gondolata Ugrin Gábornétól származik, aki szakfelügyelői tapasztalatai és az iskolai könyvtárügyért mind a mai napig folytatott szívós küzdelme alapján fontosnak tartotta, hogy ezen időszak eredményei ne vesszenek el, sőt, lehetőleg pozitív hatást gyakoroljanak a további fejlődésre.

Örvedetesen sokan csatlakoztak az elképzeléshez, és meglepően nagy mennyiségű anyag jött össze. Ugyanakkor néhányan azok közül, akik szintén e korszak kulcsemberei voltak, nem kívánták megosztani velünk gazdag tapasztalataikat, ezzel szegényebb lett a gyűjtemény. Sajnáljuk!

Mégis szeretném összegezni, mire vállalkozhatunk és mire nem e terjedelmes írásművek át-olvasása után.

Nem akarunk könyvtártörténetet írni, nem akarjuk azt állítani, hogy az iskolák valaha is léteztek könyvtárak nélkül. Széles e hazában sok nevezetes középiskolai, kollégiumi könyvtár hirdeti, őrzi egy nagy múlt emlékét, és csodálatos történeteket tudunk hősi erőfeszítésekről e gazdag anyag megőrzéséért folytatott küzdelemben. Nem törekedhetünk teljességre sem, országosan számos fehér folt jelzi gyűjtőmunkánk hiányosságait. Mindössze arra vállalkozhatunk, hogy az idők sodrából kiragadjuk azt a küzdelmes harminc esztendő, mely híven tükrözi a mindig új-rakezdés, az újból építkezés nehéz munkáját az iskolában.

Mi az oka a soha meg nem állapodásnak? A pedagógia nyugtalansága, mely nem nyúl hátra a jóért, többnyire nem keres követhető példákat, de új elvekkel, új törekvésekkel próbál „korszerűvé” válni, túlbonyolítva, olykor papírmunkává süllyesztve a nevelés egységes gyakorlatát.

Mi hátranéztünk, s azt próbáljuk megörökíteni, ami ebben a harminc évben megindult, problémát okozott vagy jó volt, s talán a jövőben másoknak hasznára válik. A felkérésre érkezett levelekből azonban kiderült, hogy törekvésünkkel jórészt elkéstünk. Eme időszak legtöbbet tevő harcosai elhulltak, gazdag, de rendezetlen emlékanyagot hagyva maguk után, vagy elkedvtelenedtek, belefáradtak a legtöbbször köszönet nélküli munkálkodásba.

Az elkészült beszámolók azonban szerencsére elég szubjektívek, így kiderülhetett, ki mit tartott fontosnak a maga területén. Volt, aki jelentős tudományos munkát végzett, csak részben érintve saját könyvtárosi tevékenységét. Volt, aki nehéz körülmények között épített, rendet csinált iskolájában, takarított, selejtezett, gyarapított. Megkezdődött a könyvvállományok szakszerű leltározása.

Erősen elkülönült a főváros és a vidék feladatköre. Szervezési és szakmai, képzési feladatokkal

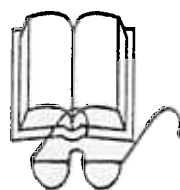
küzdöttek a megyék, kevés volt a szakképzett könyvtáros, nehezen különült el a közművelődési könyvtár az iskolaitól, helyenként a bázis a közművelődési volt. A vidék könyvtárosait számos rendezvény és kulturális munka terhelte, de több volt a jutalmazás is.

A főváros erős és jól működő szakfelügyeletet mondhatott magáénak ezekben az évtizedekben. Rendszeressé vált a könyvtárosok szakmai továbbképzése tapasztalatcsere alapon, és az iskolalátogatások sok segítséget nyújtottak a könyvtárban dolgozó tanár munkájának elismertetéséhez. Megszülettek az olvasó helyiséggel bővült szabadpolcos, ún. „mintakönyvtárak”.

A beküldött anyagban halványabb egy fontos és egyáltalán nem könnyű terület rajza: a kapcsolat az igazgatóval, a tanárokkal. Mit adott nekik a könyvtár, és mit kapott tőlük? Több igénykielégítést, mint beszélgetést, közös munkát. Az igazgató mindent megtehetett, ha fontosnak érezte, hogy korszerű, jól ellátott és egyben mutatós (vagy megmutatható) iskolai könyvtárunk legyen. Szimpatizáns kollégák pedig mindig voltak és lesznek....

Az iskolai könyvtári lét alapja a tanulókkal való törődés a tájékoztatás, a tanulás, az olvasóvá nevelés területén. Úgy tűnik, ez az általános iskolában előbb, itt jelentősége van a tanárhoz való kötődésnek, a kedvéért szívesen segítenek mindenben, lelkesek.

A középiskolás korosztály kamaszproblémái más megközelítést igényelnek. Ezek a gyerekek helyet keresnek, ahol követelmények nélkül kitérülhetnek és meghallgatást találnak, ahol rájuk bízott feladataik során megismerik az állományt és annak hasznát a tanulmányaikban. Mintegy észrevétlenül olvasóvá válnak. Erről keveset beszéltek az összegyűjtött íráskor, pedig tanulóknél nincs igazi könyvtár.

Záradékkul köszönet mindazoknak, akik vették a fáradságot életművük megfogalmazására. A pálya nehéz volt, sok akaratérő és tettvágy kellett hozzá.

Az elismerés kitüntetésben ritkán, anyagiakban alig tükröződött, mégis szívvel-lélekkel dolgoztak. Hozzájárultak az iskolai könyvtárak egy szeletének felépítéséhez, és beírták nevüket a magyar oktatástörténetbe.

Apai Béláné dr.